

TEMAT VII. SAKRAMENTY KOŚCIOŁA

(15.04.2023)

CO TO SĄ SAKRAMENTY?

Sakramenty to widzialne i skuteczne znaki niewidzialnej łaski, ustanowione przez Chrystusa i rozwinięte do formy dzisiejszych słów i obrzędów, powierzone Kościołowi. Przez szafarza sakramentów działa sam Jezus, który udziela wiernemu życia Bożego lub umacnia je, aby wierzący mógł żyć jako uczeń Chrystusa i stawał się coraz bardziej zdolny do uczestnictwa w boskim życiu w wieczności.

PRZEGLĄD

Nazwa	Symboliczne działanie (obrzęd)	Skutki w odniesieniu do Boga i Kościoła
Chrzest	Trzykrotne zanurzenie kandydata w wodzie lub polanie wodą jego głowy Słowa: N., ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna, i Ducha świętego.	Przyjęcie łaski uświęcającej → człowiek staje się członkiem Mistycznego Ciała Chrystusa – Kościoła → powszechne kapłaństwo (chrzcielne)
Bierzmowanie	Nałożenie rąk i namaszczenie olejem krzyżma	Dopełnienie łaski chrztu dla pełnego uczestnictwa w ewangelizacji (dawania świadectwa wiary czynem i słowem i bronienia jej)
Eucharystia	Uczta ofiarna: udział w Liturgii Słowa, Liturgii ofiary i Liturgii Komunii świętej	Uczestnictwo w ofierze Chrystusa, umocnienie jedności z Bogiem i Kościołem i umocnienie zapału misyjnego (dawanie świadectwa)...
Spowiedź święta	Wyznanie grzechów połączone z żalem – rozgrzeszenie kapłana (udzielenie przebaczenia grzechów)	Odnowienie łaski chrztu, pojednanie z Bogiem i ludźmi
Namaszczenie chorych	Namaszczenie olejem chorych czoła i rąk, modlitwa kapłana	Umocnienie na ciele, duszy i duchu przez przyjęcie Woli Bożej
Święcenia	Włożenie rąk przez biskupa i modlitwa konsekracyjna	Trzy stopnie władzy kapłańskiej (diakon, prezbiter, biskup) dla nauczania, uświęcania i przewodzenia ludowi Bożego w osobie Chrystusa (<i>in persona Christi</i>)
Małżeństwo	Zawarcie przymierza ze współmałżonkiem, przypieczętowane przez Boga	Przymierze jedyne, nierozzerwalne, otwarte i gotowe na płodność (potomstwo), w miłości i wierności aż do śmierci „na dobre i na złe”

SAKRAMENTY WTAJEMNICZENIA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO

CHRZEST: Przez chrzest człowiek staje się żywym członkiem Mistycznego Ciała Chrystusa, Kościoła. *Chrzest dorosłych* zakłada wiarę Kościoła i publiczne wyznanie wiary. Chrzest niemowląt jest szczególnym znakiem uprzedzającej łaski Bożej. Zakłada on gotowość rodziców i chrzestnych do wychowania dziecka w wierze, aby w trakcie dorastania mogło ono samo zdecydować się na komunie z Chrystusem w Kościele.

BIERZMOWANIE: Przez bierzmowanie sakrament chrztu zostaje dopełniony przez wylanie Ducha Świętego, a przyjmujący zostaje umocniony, aby jako dojrzały chrześcijanin mógł wziąć odpowiedzialność za dobro Kościoła i jego szerzenie przez ewangelizację. Im bardziej przyjmujący otwiera się na Ducha Świętego poprzez świadome życie według Słowa Bożego, tym skuteczniejszy może stać się ten sakrament.

EUCHARYSTIA: W sakramencie Eucharystii (Mszy Świętej) uobecnia się uczta ofiarna Nowego Przymierza, którą Jezus Chrystus sprawował z Apostołami w przeddzień swojej męki i śmierci, abyśmy i my mogli w niej sakramentalnie uczestniczyć. Liturgia Słowa prowadzi nas coraz głębiej w prawdę o Bogu oraz o sensie i celu życia. W Liturgii Ofiary Zbawiciel zaprasza nas do udziału w swojej odkupieńczej ofierze. Przez przyjęcie Komunii Świętej jednoczymy się z miłością Boga, która uzdalnia nas do wprowadzania w życie nowego przykazania: „Przykazanie nowe daję wam, abyście się wzajemnie miłowali tak, jak Ja was umiłowałem; żebyście i wy tak się miłowali wzajemnie. Po tym wszyscy poznają, że jesteście moimi uczniami, jeśli będziecie się wzajemnie miłowali” (J 13, 34-35).

SAKRAMENTY UZDROWIENIA

SPOWIEDŹ ŚWIĘTA: Tylko Bóg może odpuszczać grzechy, ponieważ grzech jest osłabieniem, a nawet zniszczeniem jedności z Bogiem. Kapłan działa w imieniu Boga, który przez Apostołów dał Kościołowi władzę i polecenie: „Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuścicie grzechy, są im odpuszczone; którym zatrzymacie, są im zatrzymane” (J 20, 22-23). Ci, którzy szczerze wyznają swoje grzechy i z serca za nie żałują – w szczerzej gotowości ich uniknięcia – znajdują w sakramencie pokuty i pojednania przebaczenie i uzdrowienie.

NAMASZCZENIE CHORYCH: Choroba jest wyzwaniem dla człowieka, ale może też być błogosławieństwem i pogłębiać wiarę. Aby wzmocnić wiarę i wewnętrzny pokój, Kościół w sytuacjach choroby oferuje sakrament namaszczenia chorych. Umacnia on chorych na drodze do poprawy zdrowia lub w przygotowaniu do śmierci i spotkania z Bogiem na Sądzie Ostatecznym. Byłoby nieodpowiedzialnością nie pomóc ciężko choremu w przyjęciu tego sakramentu z fałszywej troski. Ale należy też unikać drugiej skrajności: przesadnej prośby o ten sakrament w przypadku tylko drobnych dolegliwości zdrowotnych.

SAKRAMENTY W SŁUŻBIE KOMUNII I POSŁANIU WIERNYCH

ŚWIĘCENIA: Sakrament święceń jest udzielany w trzech stopniach: episkopat (biskup), prezbiterat (kapłan), diakonat (diakon). Przez święcenia udzielany jest dar Ducha Świętego do wykonywania w osobie Chrystusa („in persona Christi”, a więc nie własną mocą i nie z upoważnienia wspólnoty) „świętej władzy” przez posługę nauczania, uświęcania i przewodzenia – dla budowania Kościoła i jego rozprzestrzeniania (misja). „Kto by chciał być pierwszym między wami, niech będzie niewolnikiem wszystkich. Bo i Syn Człowieczy nie przyszedł, aby Mu służono, lecz aby służyć i dać swoje życie na okup za wielu” (Mk 10, 44-45).

MAŁŻEŃSTWO: Zgodnie z Bożym planem stworzenia mężczyzna i kobieta są powołani do stworzenia głębokiej wspólnoty życia i miłości, tak że „już nie są dwoje, lecz jedno ciało” (Mt 19, 6). Ta jedność ma być znakiem miłości Bożej, która jest płodna. Staje się obrazem miłości między Chrystusem a Kościołem. Sakrament dochodzi do skutku dzięki wyrażonej przed Bogiem i Kościołem woli wzajemnego i trwałego oddania się w celu życia we wzajemnej i płodnej miłości „na dobre i na złe” – „aż do śmierci”.

NA POGŁĘBIENIE

Kompendium Katechizmu Kościoła Katolickiego, p. 252-350

W. Wermter, *Dzięki Krwi Baranka*, s. 146-149, 268-273 (o kapłaństwie)

W. Wermter, *Mała droga do świętości naznaczona Krwią Chrystusa*, s. 58-59 (o Eucharystii), 62-63 (spowiedź), 94-96.

W. Wermter, *Dla grzeszników. O sakramencie pokuty i pojednania*, s. 12-13, 65-69